

PODOBENSTVÍ O TĚLE A ÚDECH

Převod materiálu
Jiří Bureš

liturgické čtení-1K 12,13-20

KLÍČOVÉ POJMY, DOBOVÉ A TEXTOVÉ SOUVISLOSTI:

- **řecké ekklesia, církev** - má na mysli především místní místské společenství. Shromáždění, zvané „ekklesia“ vznikalo konečně tak, že místský úředník svolal kvůli veřejným záležitostem obec – a tomuto svolanému shromáždění se říkalo „ekklesia“. Když ho apoštol užívá pro sbor, vidí jako „svolava“ Kristovo evangelium.

- **situace korintského sboru** - podle líčení, dostupného ze samotného textu epistoly, tam vládla prudká rozhádanost, která byla výsledkem duchovní pýchy. Viditelně se projevovala v soupeření frakcí seskupených kolem osob (Petr, Pavel, Apollo – 1-3. kap.) a kolem duchovních obdarování, charismat (12-14. kap).

- **Pavlova apoštolská reakce** uží vidět sbor jako společenství rozmanitosti v jednotě. Nenařizuje jeden správný správný systém, ale jednotlivá obdarování uvádí do správného vztahu k jedné autoritě. Na lidské straně je vidět rozmanitost projevů a důsledků jednání jednoho Božího působení - v Bohu Otci, Ježíši Kristu, Duchu svatém.

- **charismata = dary milosti** - milost se řecky řekne *charis* a od toho je odvozeno i *charisma* – dar, obdarování z Boží milosti. A z toho je tedy zřejmé, že charisma není nějaké duchovní vybavení člověka, něco, čím by prokazoval svou zralost a svou duchovní vyspělost navenek, vůči ostatním. Charismata vůbec nejsou projevem nějaké duchovní vyspělosti nebo nějakou vymodlenou zásluhou, nýbrž už od základu (dokonce od svého slovního základu) dokladem spasení z milosti a také obdarování z milosti, na kterém nemáme žádnou zásluhu, a kterým tedy není pro se chlubit.

- **zacílení rozmanitých darů** (vv. 4-7) - apoštol uvádí rozlišenost do vztahu k jedinečnému zdroji této rozlišenosti: rozlišené dary milosti – ale TENTÝŽ Duch; rozlišené služby – ale tentýž Pán; rozlišené působení – ale tentýž Bůh. Ten jedinečný pak určuje zacílení rozmanitých darů: Každému dáno zjevení Ducha, aby jím byl užitečný, prospěšný. Už tady si apoštol připravuje půdu pro argument, že jde o dary k budování celku, společenství.

- **distributorem rozmanitých darů rozmanitým příjemcem je Duch** (vv. 8-11) - v podhoubí lze tušit inspiraci tím, jak život tvoří Boží Duch, *ruach*, ve starozákonním svědectví. Nevytváří uniformní masu, ale tvory v nekonečné rozmanitosti. Duch, který zpočátku sílu Kristova díla, obdarovává rozmanitými dary.

- **jako je tělo, tak i Kristus** (v. 12) - dosavadní argumenty ústí do zásadního rozpoznání o povaze společenství pobývání ve společenství víry: tak jako má JEDNO tělo MNOHÉ údy – a všechny údy ve své mnohosti vytvářejí jedno tělo – tak i Kristus! Přichází překvapivé vyústění: ve chvíli, kdy posluchaček říká, že se stočí vývody k církvi, sboru („tak je to i s církví“), řekne apoštol, že „tak je to s Kristem“. Toto vyústění podtrhuje, že v životě církve nejde o „naši věc“, ale o věc Kristovu. On je jediným zdrojem a autoritou pro fungování a vzájemné spolunažívání. Toto vyústění podtrhuje, že apoštol nechce jen připomenout k lepšímu fungování korintské církevní „firmy“, ale prostě v církvi uprostranit Kristu. Církev a Kristus se ani zdaleka nekryjí, jak si práv na duchovní dary pyšní někdy myslí.

- **jak to chodí v těle** (vv. 14- 26) - se pak nepopisuje „bio- logicky“, ale „christo-logicky“. Sounáležitost mnohých není dána především obrazem těla, ale příkladem a autoritou Krista. Údy těla Kristova „chtíc

nechtíc“ patřít do těla (i když by si chtěli žít i užit samy). Jakožto údy těla Kristova nemohou jedni druhé vylučovat z těla. Jakožto údy těla Kristova se nemohou údy jeden nad druhý vyvyšovat. Právě Kristovo nasazení pro druhé inspiruje údy a umožňuje jim, aby SPOLU trpěli, SPOLU se radovaly, SPOLUžily v praktické solidaritě.

- **ironický tón** - metafora těla umožňuje sáhnout k ironii a ukázat smyšlnost těch, kdo si chtějí vystačit sami bez druhých. Oko, které říká ruce „Nepotřebuji tě“, prokazuje především, že si nevidí na špičku nosu. Humor a ironie tu pomáhají odbourat náboženskou nadutost.

- **vy jste tělo Kristovo** (v. 27) - apoštol nevykresluje idealistický a nedosažitelný obraz – ale rozhádaným, duchovně pyšným, navzájem se nesnášejícím, vylučujícím a nesolidárním Korinthanům říká VY JSTE. Takto mluví křesťanský realismus – nelakuje realitu církve/sboru na růžovo, ale důvěřuje, že uprostřed naší reality se může prosadit realita Kristova.

- **vztah charismat k životu sboru** - (vv. 28-30) má potom stejné zacílení jako obraz těla a jeho údů: apoštolování, prorocké pravé slovo v pravý čas, vyučování, uzdravování, služba potřebným aj. jsou zacíleny jako služba druhým. Proto celý seznam charismat (dárů od důležitějších k méně důležitým) ústí do napomenutí – ukážu vám vzácnější cestu, náboženské rozpoložení – a to lásku. Neboť láska k bližnímu teprve dává jednotlivým obdarováním pravý rozměr, rozměr společenství.

ÚSKALÍ TEXTU:

Dialektický způsob apoštolovy argumentace (vety a myšlenky typu „ano – ale“: mnoho obdarování - ale - působení jednoho Ducha) je náročné dletem zpřístupnit. Doporučujeme např. najít vhodnou hru, která řeší téma mnohost a jedinnost (viz navržená motivace).

- sborová adresnost brání, abychom text beze všeho aplikovali na církve. Jde o apel, který se týká nikoli anonymních údů, ale konkrétních lidí, kteří se potkávají, sořící na sebe, nedokážou si projevovat konkrétní solidaritu.

- spojení metafor „tělo Kristovo“ s církví nabylo postupně jakéhosi mystického oparu. K tomu došlo v další generaci, kdy se Kristus stal „hlavou církve“ (Ef 4,15n). Tento posun v metafoře způsobí představu, že církve a Kristus se tak i onak kryjí, a později, že „hlavy“ církve mají blíž k „hlavě“- Kristu“. Apoštol Pavel takto nesmýšlí. Pro apoštola i jeho posluchače jde v metafoře těla o svým způsobem přízemní a rozhodně zemité přirovnání. Zmiňuje např. i údy, které není slušné veřejně prezentovat, a hlavu vidí jako stejný problematický úd jako každý jiný, který by si chtěl stačit sám.

- apoštol nevidí sbor jako výkladní skříň plnou krásných vztahů mezi lidmi. Nedělejme to ani my. Právě na těchto textech se můžeme naučit, jak životu ve sboru škodí jakékoli přetvářování.

POMĚCKY

- obrázek těla z atlasu člověka

MOTIVACNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

Můžete využít pracovního listu - zvětšit a rozdělit na víc částí třeba (nebo užít obrázku z anatomického atlasu). Jednotlivé dílky můžete ovšem provést v různé kvalitě: vybarvené nevybarvené, pozmárané, na pěkém i užitém papíře a pod. Rozdejte je dětem a vyzvěte, aby se zkusí seřadit podle kritéria, které si samy zvolí (druh papíru, barevnost aj.). Až z toho budou bezradné, ukažte jim, že smysl má jediný, když pochopí, že patří k sobě jako tělo.

OSNOVY VYPRÁVNÍ:

Osnova počítá s navrženou motivací. Je všem společná: z povahy příběhu se neděle na více věkových kategorií, ale ukažte si, že patříte všichni k sobě.

I. Motivace - kdo ke komu patří?

II. Motivace - patříme všichni k sobě!

III. Bezradnost rozhádaných Korintanů daná množstvím různých darů

IV. Apoštol všechny uvádí do vztahu k JEDNOMU Duchu - Duchu Kristovu

V. Díky Kristu jsme údy, které mohou spolutrpět a spolu se radovat

VI. JSME TĚLO Kristovo. Nejde o ideál, ale o utvářející se skutečnost

VYPRÁVNÍ

VARIANTA A – dramatizace

(práce s prostorem, vhodná pro větší skupiny, pro rodinné bohoslužby)

1. Pošťácká motivace

děti sedí nejlépe v kruhu, nebo výrazně pohromadě – jde o kontrast ke „skupinám“ později

Pošťák s brašnou vpadne do dveří, nemůže popadnout dech, upravuje se.

Dobrý den! - uff, to jsem rád, že jsem to stihnul.

Co máme dnes za den? Kolik je hodin? Jsou tu dnes bohoslužby?

- Výborně! Uff. Přesně, jak mi to říkal pan odesílatel. Pan – (vytáhne dopis a podívá se) – pan apoštol Pavel. (Znáte ho přece!) Řekl mi: doručte můj dopis mým bratrům a sestrám do sboru v Korintu, aby si ho přečetli v neděli v 10,30 na bohoslužbách. (vítězně) Tak jsem tady.

(něco ho napadne) – Počkejte – tohle místo se jmenuje Korint, že ano? (-ne)

Cože? (začne bít dovat a lomit rukama)

T?eba... t?eba se apoštol Pavel p?epsal. Místo Korint cht?l napsat

Hmm, zjistíme to. (vzpomíná a vypo?ítává, na každou otázku ?eká odpově?) Sbor v Korintu je velký. Jste velký sbor? - Aha. Dál – v Korintu se spolu scházejí úpln? odlišní lidé: chudí a bohatí, domácí i cizinci, u?ení i docela oby?ejní lidé – a všichni jsou k?es?ané a scházejí se spolu. Jak je to tady?

2. Bezradnost rozhádaných Korintských daná množstvím r?zných dar?

- Áha. A poslední a nejd?ležit?jší v?c: v Korintu se totiž k?es?ané nedávno pohádali. Rozd?lili se do malých skupinek. Každý má v Korintu svoji partu. Mají tam partu, která se hodn? modlí, a partu vzd?lávací a partu, co se stará o nemocné. A pak jsou tam ti, co je jim všechno fuk, a ?íkají, že jsou nad v?cí, že jsou svobodní – no, a ti mají taky partu. Ale všichni dohromady nic. Dohromady to nefunguje. A co tady? Ne?

- Aha. Takže vy o sob? ne?íkáte: „My jsme lepší než vy?“ Nebo: „Mn? B?h dal ten nejd?ležit?jší dar. Beze m? by to tady nešlo.“? Ne? Nikdy?

Anebo (jak prý si to ?íkají k?es?ané v Korintu): „My vás nepot?ebujeme. My si sta?íme sami.“ To se tu ne?íká?

a? jsou odpovědi jakékoliv, Poš?ák rezignovan? usedne ke své brašn?

Achjo. Myslím, že nejsem tam, kam m? Pavel poslal. (podívá se na brašnu) No jo, ale co te? s tím? (podívá se na hodinky) Do Korintu už to nestihnu.

3. Rozli?ná charismata dává jeden Duch

Víte co? Tak já Pavl?v dopis p?edám vám.

Ale nejd?ív to tady musí vypadat aspo? trochu jako ve sboru v Korintu.

Zkusíme, jestli to p?jde.

rozsadíme pomocí otázek d?ti podle toho, co kdo rád d?lá – zpívá, vyrábí, ?te, hraje na nástroj, rád chodí do kostela...; tak vytvo?íme Korintské „skupiny“; (pokud se n?kdo nep?ihlásí nikam, vyhlásíme skupinu svobodných (viz 1.Kor 9,19; 10,23 atd.))

skupin by nem?lo být mnoho (3-5), jinak se nepoda?í ukázat rivalitu ve sboru

Vidíte, každý n?co umí. A taky je vid?t, jak se lišíme – že má každý rád n?co jiného. Zkuste si to uv?domit, ?íct si to: „já jsem trochu jiný než vy ostatní“.

To není náhoda ani chyba, že máme každý r?zné nadání a chut?. V Bibli ?teme, že nás takové stvo?il B?h. B?h vdechl ?lov?ku život, oživil ho svým Duchem. A každému z nás dal zvláštní dar, nadání nebo talent.

Lidé nejsou stejní. Stejně jsou výrobky v továrnách, tam se sypou ze stroj?. Jeden jako druhý. A pokud se n? jaký výrobek liší, tak je to chyba, kaz. Ale s lidmi je tomu p?esn? naopak. Každý je jiný, každý má jiný dar, a je to dob?e. Takové nás B?h chce (zp?váky, ?tená?e atd.), takové nás stvo?il.

ptáme se: „Co dělají (mohou dělat) ve sboru (pro ostatní) ti, kdo rádi...“ (viz výše Motivace); dobré je ukázat víc možností: např. ?tenáři mohou ?íst z Bible, vyprávět příběhy, vzdělávat sebe ?i ostatní atd.; svobodní si „dělají, co chtějí“

pro předškolní děti můžeme zařadit i kategorii těch, kdo si rádi hrají (hra je také dar Ducha: oslava stvoření a materie bohoslužby)

Jo. Tak přesně takhle to mělo fungovat v Korintském sboru. Jenže oni se začali hádat. Začali říkat: „My vás nepotřebujeme“. A taky říkali: „To, co dělá naše skupina, je nejděležitější“. A nechtěli být už spolu. (můžeme skupiny vyzvat k výraznému „oddělení se“)

4. Apoštolova ilustrace – o údech těla

Myslím, že teď už můžu otevřít dopis apoštola Pavla. To by mě zajímalo, co je vevnitř...

„Dopis“ je ve velké obálce, jsou v něm nastřihané zvětšené části těla, které rozdělíme skupinám s minimálním komentářem („to posílá apoštol Pavel zpravák...“).

je dobré sladit části těla s funkcemi ve sboru, např. zpraváci – ústa; diákon – ruce; ti, co rádi chodí do kostela – nohy; ?tenáři – oči apod. V epištole tomu tak není, ale dětem pomůžeme pochopit metaforu těla Kristova. Takovou možnost využijme jen v případě, že je skupin více.

(ticho, Pošák rozpačitý)

Tedy tak zvláštní dopis už jsem dlouho nikomu nedoručil. Co tím apoštol Pavel myslí? Nenapadá vás něco?

Pro? dostali zpraváci pusy atd.

Ale proč to Pavel poslal? (Pošák najde v obálce prvním dopis a ?te)

Milí Korinťané.

Představte si, že by se noha sebrala a odešla si na vandr! Anebo: že by ruka zamávala hlavou, že ji nepotřebuje. A pusa by pyšně ohrnula ret, udělala „pf“, a řekla zbytku těla: „Vy jste pod mou úroveň. Vždyť neumíte vůbec zpívat“.

Copak to jde, aby si ruka, pusa nebo noha dělaly, co chtějí, a na zbytek těla se vykašlaly? (ne)

Pro? ne? (telo patří dohromady)

Pošák přejde od ?tení k akci, využije rozsazených skupin.

Já si taky myslím, že je to nesmysl.

Jenže vy v Korintu to děláte. Tady nohy nechtějí mít nic společného s rukama, oči se povyšují nad pusy, a pusy se bojí, a tak raději mlčí, místo, aby křičely, že to tak dál nejde! Lidičky Korinťané vzpamatujte se - vy

nejste jenom nohy, ruce a pusy. Vy jste t?lo a t?lo pat?í dohromady!

5. Jednota v rozmanitosti

Vy jste Korin?ané asi zapomn?li, že vaše nadání a talenty pocházejí všechny od Boha. Pat?íte k sob?, i když jste r?zní. Jeden pomáhá tomu druhému s tím, co neumí. Doplníte se navzájem.

Jen si p?edstavte, jakpak by to v kostele vypadalo, kdyby pusy po?ád jen zpívaly a nikoho nepustily ke slovu? (No, schváln? to zkuste, pusy. – podobn? mohou hrát i další ?ásti t?la) A nohy by každému zbožn? chodily p?íkladem, až by se to nedalo vydržet. A ruce kdyby všem vy?ítali, že jim nikdo nepom?že? To by byla otrava.

Zkuste to pochopit, že pat?íte k sob? do jednoho t?la. Když pusy p?kn? zazpívají k oslav? Bohu, tak p?ece zpívají i za vás. Když ruce pom?žou nemocnému, tak to ud?laly i za vás. A taky naopak: když jsou nohy bolavé a nem?žou p?ijít do kostela, tak je zbytek t?la podrží („podržíte nohy?“) A když už ruce nem?žou, tak se jich ostatní zastanou, nebo ne?

6. Vy jste t?lo Kristovo

Já vím, te? ?íkáte, že to tak je. Kdoví, jestli se zítra zas nebudete hádat a trhat. To nejd?ležit?jší jsem vám ale ne?ekl: ne?ekl jsem, jak to drží pohromad?. V lidském t?le je spousta šlach a kloub?, které všechno spojují. Ale církev nic takového nemá. Církev (sbor) drží pohromad? to, co nám dal Ježíš Kristus. To on nám ukázal, jak se m?žeme spole?n? radovat, když se n?co poda?í. A jak m?žeme spolu nést to, co nás trápí.

Milé nohy, ruce..... vy nejste oby?ejné t?lo. Já, apoštol Pavel, vám píšu, že jste t?lo Kristovo. Jeho moc vás spojuje, jeho odpušt?ní vás drží pohromad?.

na záv?r m?žeme vytvo?it bu? spole?ný obrázek z ?ástí t?la, nebo velkého mnoho?lov?ka – každá skupina bude vytvá?et tu ?ást t?la, kterou reprezentuje

jiná varianta – skon?it modlitbou Pán? (tj. Kristovou) v kruhu držíce se za ruce

VARIANTA B– povídání u stolu

I. MOTIVACE – ŽIVOT VE SBORU

Jestlipak bychom dokázali ?íct, kdo všechno pro náš sbor n?co d?lá. První nás asi napadne bratr farář? nebo sestra farář?ka, ale krom? nich je tu i celá ?ada dalších d?ležitých lidí. Pokusme se je vyjmenovat.

T?eba p?i bohoslužbách, kdo se na nich ještě podílí: nap?. Alžb?ta hraje na varhany, Renata va?í kávu, V?ra ?te z bible, Vojta vždycky zatopí, Honza vozí do kostela paní M., Alena p?inese vždycky kv?tiny, Roman lidi vítá, Iva spo?ítá a zapíše sbírku, Lukáš nás vždycky rozesm?je...

Ale život sboru, to nejsou jenom bohoslužby. K životu sboru pat?í i to, že lidé mají o sebe zájem, navšt?vují se, pomáhají si, jeden pro druhého n?co za?ídí. Jiní zase st?ídav? p?ed ned?lními bohoslužbami uklízejí, nebo

přijdou na brigádu, když se něco opravuje, a také dávají peníze, aby se zaplatila elektřina, plyn, všelijaké poplatky.

Ale sbor žije i tím, o čem se moc nemluví a co není ani příliš vidět: třeba že se lidé doma modlí, že za církev děkují a také prosí, aby tu bylo všechno, jak si to Pán Bůh přeje. A protože v církvi nejde jen o tom, abychom byli pevně pospolu a aby nám bylo spolu dobře, proto je potřeba vědět, co se děje kolem nás, a proto nesmí chybět ani „styk s veřejností“. (Tak by to mělo být. Ale je to tak ve skutečnosti?)

II. ROZHÁDANOST KORINTSKÝCH

Apoštol Pavel napsal, že s církví je to podobně jako s tělem, které má mnoho částí a všechny jsou potřebné. Napsal to do Korintu, kde byl jeden z nejživějších sborů. Ale teď si poslechněte, co se tam jednou stalo. Když se tam pohádali. Rozdělili se do malých skupinek. Každý tam měl svoji partu. Měli tam partu, která se hodně modlí, a partu vzdělávací a partu, co se stará o nemocné. A pak byli ti, co říkali, že jsou nad věcí, že jsou svobodní – no, a ti taky měli partu. Ale všichni dohromady nic. Dohromady jim to nefungovalo. A že si stačí, že se bez druhých obejdou, že je prostě nepotřebují. A že nejdůležitější je to, co dělají právě oni sami.

A co my tady? Co vy? Vy o sobě neříkáte „My jsme lepší než vy, my si stačíme sami, mně Bůh dal větší dar, já jsem tu důležitější než ty, beze mě by to tady nešlo...“? Ani si to nemyslíte?

III. ROZLIŠNÉ DARY DÁVÁ JEDEN DUCH

Co rádi děláte? (Co kdo rád dělá – zpívá, vyrábí, píše, hraje na nástroj, rád chodí do kostela...) Vidíte, každý něco umí. A taky je vidět, jak se lišíme – každý má rád něco jiného. Zkuste si to uvědomit, říct si to: „Já jsem trochu jiný než vy ostatní“.

To není náhoda ani chyba, že máme každý různé nadání a chutě. V Bibli píše, že nás takové stvořil Bůh. Bůh vdechl člověku život, oživil ho svým Duchem. A každému z nás dal zvláštní dar, schopnost, nadání nebo talent. (Bible tomu říká charisma.) Jsou to různé věci, ale všechny pocházejí od Boha, z jeho Ducha.

Lidé nejsou stejní. Stejně jsou výrobky v továrnách, tam se sypou ze strojů. Jeden jako druhý. A pokud se nějaký výrobek liší, tak je to chyba, kaz. Ale s lidmi je tomu přesně naopak. Každý je jiný, každý má jiný dar, a je to dobře. Takové nás Bůh chce (zpěváky, tenáře atd.), takové nás stvořil.

Přesně tak to mělo fungovat v korintském sboru. Jenže oni se začali hádat. Začali říkat: „My vás nepotřebujeme“. A taky říkali: „To, co dělá naše skupina, je nejdůležitější“. A nechtěli být už spolu.

IV. JEDNOTA V ROZMANITOSTI

Tak jim to apoštol Pavel napsal: Moji milí Korinťané, vy jste asi zapomněli, že všechno, co máte (vaše schopnosti, nadání, talenty, charismata), pochází od Pána Boha, je to jeho dar. Patříte k sobě, i když jste rozdílní. Jeden pomáhá tomu druhému s tím, co neumí. Doplňujete se navzájem.

To platí i dnes. Zkuste to pochopit, že patříte k sobě do jednoho těla. Každému Pán Bůh svěřil určité poslání, a tím má sloužit ostatním. Když pusy pevně zazpívají k oslavě Bohu, tak přece zpívají i za vás. Když ruce pomohou nemocnému, tak to udělaly i za vás. A taky naopak: když jsou nohy bolavé a nemohou přejít do kostela, tak je zbytek těla podrží. (Jak? Přijdou za nimi, nebo je přivezou.) A když už ruce nemohou, tak je ostatní podeprou, nebo ne?

V. VY JSTE TĚLO KRISTOVO

Já vím, tebe říkáte, že to tak je, nebo že by to tak mezi námi mělo být. A kdoví, jestli se zítra zas nebudete hádat a trhat. Ale to nejdělejší jsem vám ještě neřekl: jak to drží pohromadě. V lidském těle je spousta šlach a kloubů, které všechno spojují. Ale církev nic takového nemá. Církev (sbor) drží pohromadě tím, co nám dal Ježíš Kristus. To on nám ukázal, jak se můžeme společně radovat, když se něco podaří. A jak můžeme spolu nést to, co nás trápí.

Tak to říká apoštol Pavel i nám: Milé nohy, milé ruce, vy dohromady tvoříte jedno tělo. Ale vy nejste obyčejné tělo. Já, apoštol Pavel, vám píšu, že jste tělo Kristovo. Od něho, z jednoho zdroje, z jeho Ducha, máte ty všechny své dary. Jeho moc vás spojuje, jeho odpuštění vás drží pohromadě.

A víte, co nás všechny spojuje? Modlitba Páně, a tu se tebe společně pomodleme. Otče náš...

PODNETY PRO ROZHOVOR:

- Víte, kdo řídí sbor?
- Rozhoduje u vás ve sboru o všem paní farářka, nebo někdo další?
- Je správné, aby se křesťané hodnotili podle toho, kdo se umí přiklonit pomodlit, kdo umí udělat dojem na lidi přiklonoucí, kdo umí dobře opravit kostel, hrát na varhany...
- Obešel by se učitel NŠ bez dětí? Kázání farář bez posluchačů? Krásný preludující varhaník bez těch, kdo zpívají?
- Víte, co je to diakonie? Víte, jak je uspořádána Diakonie ČR (jednotlivá střediska jsou vázána na konkrétní sbory, aby se podtrhl moment sounáležitosti mezi zvěstováním a službou)
- Může být odpovědné postavení a moc zmátnut k horšímu? Komu to hrozí víc (a proč) – starostovi obce, kurátorovi sboru, seniorovi, představiteli určité církve, předsedovi politické strany, prezidentovi...?

Odkaz na pracovní list

[Svd Podobenství o těle a údech](#)

Odkaz na píseň

[Zstať s námi, Pane, když se stmívá](#)

[Nuž všichni z srdce pravého Ježíše chvalme](#)

[Přijď již, Duchu svatý, přijď k nám](#)

[Pomoz mi, můj Pane, abych nežil planě](#)

[Jedno jsme v Duchu svatém \(SV119\)](#)

[Nové přikázání \(SV364\)](#)

[Pomoz Pane těm co smutek nosí \(SV262\)](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

[Mladší školní](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu - Evangelium Lukášovo](#)

Téma

[Duch svatý](#)

Biblický odkaz (kat)

[1 Korintským 12,1–27](#)